

Fagplan i musikk etter Kunnskapsløftet

Trinn	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Timer totalt, 380 t*	1 t/u, 38 årstimer	1 t/u, 38 årstimer	1 t/u, 38 årstimer	1,5 t/u, 57 årstimer	1,5 t/u, 57 årstimer	2 t/u, 76 årstimer	2 t/u, 76 årstimer

* 1 t/u er 45. min undervisningstid.

3 Hovedområder

Musisere, komponere og lytte. Dans er delemner i de to første hovedområder.

Med grunnleggende ferdigheter i musikk forstås følgende:

Å kunne uttrykke seg muntlig: Innebærer sang/vokal framføring. Uttrykke musikkopplevelse.

Å kunne uttrykke seg skriftlig: Ulike former for notasjon. Språklig rim og rytme.

Å kunne lese: Tolke og forstå ulike musikalske uttrykk.

Å kunne regne: Musikkens mønstre og grunnelementer

Å kunne bruke digitale verktøy: Gjøre lydopptak/manipulere lyd/komponere ved hjelp av musikkprogram.

Formål

Alle barn, unge og voksne i vårt samfunn har et forhold til musikk. Musikk brukes i mange forskjellige sammenhenger og har dermed ulike funksjoner og også ulik betydning for hver enkelt av oss. Musikk tar opp i seg, uttrykker og formidler stemninger, tanker og følelser ved alle sider av det å være menneske. Musikk er derfor en kilde både til selverkjennelse og mellommenneskelig forståelse på tvers av tid, sted og kultur.

Som et allmenndannende kunstfag skal musikkfaget gi elevene grunnlag for å kunne oppleve, reflektere over, forstå og ta del i musikalske uttrykk. Som et skapende fag skal musikkfaget gi grunnlag for utvikling av kreativitet og skapende evner slik at elevene blir i stand til å skape musikalske uttrykk ut fra egne forutsetninger.

Musikkopplevelsen er uforutsigbar, men ikke forutsetningsløs. I dette ligger erkjennelsen av at musikkopplevelsen ikke bare er intuitiv, men at kjennskap til musikk, kunnskap om musikk, utvikling av musikalske ferdigheter og refleksjon om musikk til sammen danner grunnlag for musikkopplevelsen forstått både som estetisk opplevelse og eksistensiell erfaring. I arbeid med musikk står den musikalske og menneskelige samhandlingen sentralt, og i musikkfaget skal samvær og samhandling balanseres mot mestring på en slik måte at elevene på alle årstrinn oppnår kvalitet i musikkutøvelsen på det nivået de befinner seg.

Musikkfaget spiller en sentral rolle i en tilpasset opplæring i en inkluderende skole. Gjennom innhold og aktivitetsformer som søker å møte elevenes uttrykksbehov og gi rom for estetiske opplevelser, kan faget bidra til erkjennelse, innlevelse, utfoldelse og deltakelse. Dans er en naturlig del av musikkfaget og bidrar til mangfold i elevenes musikalske uttrykksformer. Musikkfaget ivaretar både musikalsk mangfold og sjangerbredde. Samisk og norsk musikk, andre kulturers folkemusikk, kunstmusikk og ulike former for improvisert og rytmisk musikk inngår i musikkfaget.

Det er derfor en forutsetning for å oppfylle formålet med faget at man innenfor alle hovedområdene på alle trinn arbeider med sjangerbredde og musikalsk mangfold. Slik kan holdninger til å møte ulike musikalske uttrykk med åpenhet og nysgjerrighet utvikles. I et flerkulturelt samfunn kan faget medvirke til positiv identitetsdanning gjennom å fremme tilhørighet til ens egen kultur og kulturarv, toleranse og respekt for andres kultur og forståelse for musikkens betydning som kulturbærer og verdiskaper lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Musikk knytter estetikk og teknologi sammen og vil naturlig kunne inngå i andre fags arbeid med teknologi og design.

Samarbeid med profesjonelle musikere og kunstnere og samarbeid mellom grunnskole og kulturskole muliggjør møter med kunstuttrykk av høy kvalitet og gir elevene anledning til å være medskapende i arbeids- og formidlingsprosessen. Elevenes musikalske bakgrunn og den musikk- og dansekompetansen elevene tilegner seg utenfor skolen, bør tas i bruk i faget der det er naturlig. Den samlede kompetansen i musikk og dans bidrar til å oppfylle skolens mål om å utvikle skapende, samhandlende og integrerte mennesker som er i stand til å realisere seg selv på måter som kommer individ og samfunn til gode.

Fagplan i musikk for de enkelte klassetrinn

Klasse	Musisere	Komponere	Lytte
1	<ul style="list-style-type: none"> • bruke stemmen variert i ulike styrkegrader og tonehøyder • delta i leker med et variert repertoar av sanger, rim, regler, sangleker og danser • delta i fremføring med sang og samspill 	<ul style="list-style-type: none"> • utforske ulike musikalske uttrykk gjennom å improvisere med lyd og bevegelse 	<ul style="list-style-type: none"> • gjenkjenne lyden av og kunne navnet på noen instrumenter • gi uttrykk for opplevelser gjennom språk, dramatisering, dans og bevegelse • lytte til og fortelle om lyder i dagliglivet
<p>Første klasse skal øve inn et antall sanger der de skal øve på å bruke stemmen i ulike styrkegrader og tonehøyder, bruke rytmeinstrumenter til noen av sangene og lytte til ulike musikalske uttrykk, blant annet noen få utvalgte instrumenter (f.eks gitar, piano, blåseinstrumenter) som de skal lære å kjenne igjen. Elevene skal fremføre sanger de har lært seg og lytte til andre som fremfører musikalske uttrykk. De skal få uttrykke seg til musikk gjennom dans og sangleker.</p>			
2	<ul style="list-style-type: none"> • imitere rytmer og korte melodier i ulike tempi, takt- og tonearter • delta i leker med et variert repertoar av sanger, rim, regler, sangleker og danser • delta i fremføring med sang, samspill og dans 	<ul style="list-style-type: none"> • sette sammen musikalske grunnelementer som klang, rytme, dynamikk og melodiske motiver til små komposisjoner 	<ul style="list-style-type: none"> • samtale om hva som er særegent for et musikkstykke, og hvilke assosiasjoner det kan gi • samtale om musikkens klang, melodi, rytme, dynamikk og tempo • samtale om egen bruk av musikk og egen musikksmak
<p>Andre klasse skal følge opp det som er arbeidet med i første klasse og lære flere sanger dessuten ulike enkle dansebevegelser i tillegg til fri dans (f.eks enkle sambatrinn, marsj, begynertrinn til vals). Økt bruk av rytmeinstrumenter. Eksperimentere med disse ved å lage ulike lyder og klanger til egne komposisjoner. Lytte til et antall musikkstykker og samtale om disse. Lytte til og diskutere hverandres favorittmusikk.</p>			

Klasse	Musisere	Komponere	Lytte
3	<ul style="list-style-type: none"> • Holde jevn puls i ulike tempi. • Eksperimentere med rytmeinstrumenter • Danse- norske og internasjonale • Fremføre sang • Eventyr • Julesanger 	<ul style="list-style-type: none"> • Lage egne rytmer • Improvisere dans og bevegelse 	<ul style="list-style-type: none"> • Gjenkjenne klang og melodi. • Gjenkjenne norsk og samisk folkemusikk, og folkemusikk fra andre kulturer. • Delta i samtaler om særegne trekk ved enkelte musikk-sjangere. • Gjøre rede for musikkopplevelser, ulik bruk av musikk og ulike funksjoner musikk kan ha. • Gjenkjenne lyden av og navngi sentrale blåse-, strenge-, og slagverkinstrumenter.
<p>Elevene skal velge musikk ut fra egen interesse, og eksperimentere med dans, rytme og bevegelse. Elevene skal lære seg sanger, og gjenkjenne musikk av kjente norske komponister (Sanger fra kulturarven F. eks Egner og Prøysen).</p>			

Klasse	Musisere	Komponere	Lytte
4	<ul style="list-style-type: none"> • Imitere og improvisere over enkle rytmer og klanger. • Spille enkle ostinater og melodier etter gehør. • Dans- norske og internasjonale. • Beherske et sangrepertoar fra ulike sjangere og synge med fokus på intonasjon. • Danse et utvalg norske og internasjonale folkedanser. • Fremføre sang, spill og dans i samhandling med andre. • Beherske enkelt melodispill etter gehør, og enkle harmoniske og rytmiske akkompagnement. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lage egne tekster til musikk • Eksperimentere med sang, talekor og instrumenter i enkle samspill. • Komponere melodier og lydillustrasjoner til tekster, og lage egne tekster til musikk. • Improvisere dans og bevegelse, og samtale om hvordan dans kan illustrere et musikalsk forløp. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gjenkjenne og beskrive klang, melodi, rytme, dynamikk, tempo og form. • Gjenkjenne norsk og samisk folkemusikk, og folkemusikk fra andre kulturer. • Delta i samtaler om særegne trekk ved enkelte musikk-sjangere. • Gjenkjenne lyden av og navngi sentrale blåse-, strenge-, og slagverkinstrumenter. • Gjøre rede for egne musikkopplevelser, om ulike bruk av musikk og ulike funksjoner musikk kan ha.
<p>Eleven skal spille enkle melodier og akkompagnementer med hjelp av blokkfløyte, både unisont og flerstemt. 4. trinn deltar/ er aktører i julegudstjenesten. Elevene skal bruke symfoniorkesteret og korps/ brassband for å bli kjent med og kunne navngi de sentrale blåse-, strenge- og slagverkinstrumentene.</p>			

Klasse	Musisere	Komponere	Lytte
5	<ul style="list-style-type: none"> • Oppfatte og anvende puls, rytme, form, melodi, klang, dynamikk, tempo og enkel harmonikk i lytting og musisering. • Synge unisont og flerstemt i gruppe med vekt på intonasjon, klang og uttrykk. • Fremføre sanger og viser fra eldre og nyere tid. • Beherske noen norske danser og danser fra andre land. • Beherske enkelt melodispill etter gehør, og enkle harmoniske og rytmiske akkompagnement. 	<ul style="list-style-type: none"> • Improvisere med stemme og instrumenter med utgangspunkt i enkle rytmiske, melodiske og harmoniske mønstre. • Uttrykke egne ideer, tanker og følelser gjennom bevegelser og dans. 	<ul style="list-style-type: none"> • samtale om hvordan musikk både er et kunstnerisk uttrykk og en kommersiell vare
<p>Gjennom deltakelse i kor, skal elevene arbeide med lytting, klang, dynamikk, uttrykk, intonasjon og sjanger. Arena for koret er FN- dag, julekonsert, deltakelse i kirkegudstjeneste, temakonsert til påske og sommeravslutning. Elevene kan bruke blokkfløyten i samspill der det er naturlig.</p>			

Klasse	Musisere	Komponere	Lytte
6	<ul style="list-style-type: none"> • Oppfatte og anvende puls, rytme, form, melodi, klang, dynamikk, tempo og enkel harmonikk i lytting og musisering. • Fremføre sanger og viser fra eldre og nyere tid. • Beherske enkelt melodispill etter gehør, og enkle harmoniske og rytmiske akkompagnement. 	<ul style="list-style-type: none"> • Improvisere med stemme og instrumenter med utgangspunkt i enkle rytmiske, melodiske og harmoniske mønstre. • Lage egne komposisjoner med utgangspunkt i enkle musikalske former og motiver, og bruke grafisk notasjon til å lage skisser av komposisjonene. • Komponere og gjøre lydopptak ved hjelp av digitale verktøy. • Uttrykke egne ideer, tanker og følelser gjennom bevegelser og dans. • 	<ul style="list-style-type: none"> • Gjenkjenne musikk fra historiske hovedepoker i kunstmusikken. • Gi uttrykk for opplevelser i møte med verker av sentrale komponister fra kunstmusikken. • Gjenkjenne klangen til og benevne de ulike instrumentgruppene.
	<p>Gjennom fellesprosjekter på 6.trinn skal elevene delta på prosjekter der de får utøve musikk, samspill og musikkteori.</p>		

Klasse	Musisere	Komponere	Lytte
7	<ul style="list-style-type: none"> • Oppfatte og anvende puls, rytme, form, melodi, klang, dynamikk, tempo og enkel harmonikk i lytting og musisering • Beherske enkelt melodispill etter gehør, og enkle harmoniske og rytmiske akkompagnement 	<ul style="list-style-type: none"> • Komponere og gjøre lydopptak ved hjelp av digitale verktøy. • Lage egne komposisjoner med utgangspunkt i enkle musikalske former og motiver, og bruke grafisk notasjon til å lage skisser av komposisjonene. • Uttrykke egne ideer, tanker og følelser gjennom bevegelser og dans. 	<ul style="list-style-type: none"> • diskutere særtrekk ved kunstmusikk, norsk og samisk folkemusikk, folkemusikk fra andre land og rytmisk musikk • gi uttrykk for egne vurderinger om hvordan musikkens bruk og funksjon har endret seg gjennom tidene
	Musikkteknologi, komponering og notasjon ses i sammenheng med IKT-relaterte kompetansemål. Videreføring av fellesprosjekter fra 6.trinn.		